Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
JULIANE KOKOTT IŠVADA,
pateikta 2012 m. sausio 19 d.[1]

Byla C-615/10

Insinööritoimisto InsTiimi Oy

(Korkein hallinto-oikeus (Suomija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Viešasis prekių pirkimas — Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnis — EB 296 straipsnis — Valstybės narės gyvybinių saugumo interesų apsauga — Prekyba karinės paskirties medžiagomis — Prekės, kurias perkančioji organizacija perka specialiai kariniams tikslams, tačiau egzistuoja panaši jų panaudojimo galimybė civiliniams tikslams — Elektromagnetiniams matavimams skirta besisukanti platforma“

I – Įvadas

1. Sąlygos, kuriomis valstybės narės gali nukrypti nuo Sąjungos teisės nuostatų, susijusios su valstybių narių gynyba ir jų karinėmis pajėgomis, tampa vis naujų teisinių ginčų priežastimi[2].

2. Šioje byloje Teisingumo Teismo prašoma paaiškinti, kokiomis sąlygomis valstybės narės karinės pajėgos, nesivadovaudamos Bendrijos viešųjų prekių pirkimų teisės aktais, gali įsigyti prekes, skirtas kariniams tikslams.

3. 2008 m. Suomijos gynybinės pajėgos sudarė sutartį dėl elektromagnetiniams matavimams skirtos besisukančios platformos[3], kuri turėjo būti naudojama „elektroninio karo“ karinių situacijų imitacijai ir mokymams, tiekimo. Sudarant sutartį, nebuvo iki galo laikomasi Direktyvoje 2004/18/EB[4] numatytos viešojo pirkimo procedūros.

4. Suomijos teismas iškėlė klausimą, kaip reikia aiškinti išimtį, taikomą viešojo pirkimo sutartims gynybos srityje, įtvirtintą Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnyje, skaitomame kartu su EB 296 straipsniu (dabar SESV 346 straipsnis). Atsakydamas į pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą, Teisingumo Teismas, remdamasis savo Sprendimu byloje *Agusta* [5], pirmiausia turės išaiškinti, ar prekės gali būti laikomos „specialiai skirtomis kariniams tikslams“, jeigu, be jų naudojimo kariniams tikslams, egzistuoja panaši šių prekių panaudojimo galimybė civiliniams tikslams.

1 — Originalo kalba: vokiečių.

2 — Žr., pavyzdžiui, teismo praktiką dėl moterų įsidarbinimo valstybių narių karinėse pajėgose (1999 m. spalio 26 d. Sprendimas *Sirdar*, C-273/97, Rink. p. I-7403 ir 2000 m. sausio 11 d. Sprendimas *Kreil*, C-285/98, Rink. p. I-69), dėl karo prievolės vyrams (2003 m. kovo 11 d. Sprendimas *Dory*, C-186/01, Rink. p. I-2479), dėl ginklų apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu (1999 m. rugsėjo 16 d. Sprendimas *Komisija prieš Ispaniją*, C-414/97, Rink. p. I-5585) ir dėl muitų taikymo karinei įrangai (2009 m. gruodžio 15 d. sprendimai: *Komisija prieš Suomiją* C-284/05, Rink. p. I-11705, *Komisija prieš Švediją*, C-294/05, Rink. p. I-11777, *Komisija prieš Vokietiją*, C-372/05, Rink. p. I-11801, *Komisija prieš Italiją*, C-387/05, Rink. p. I-11831, *Komisija prieš Graikiją*, C-409/05, Rink. p. I-11859, *Komisija prieš Daniją*, C-461/05, Rink. p I-11887 ir *Komisija prieš Italiją*, C-239/06, Rink. p. I-11913; 2010 m. kovo 4 d. Sprendimas *Komisija prieš Portugaliją* C-38/06, Rink. p. I-1569).

3 — Anglų k. „tiltable turntable“.

4 — 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, p. 114; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 132).

5 — 2008 m. balandžio 8 d. Sprendimas *Komisija prieš Italiją* („Agusta“, C-337/05, Rink. p. I-2173, 47 punktas).

5. Kitaip nei sraigtasparnius byloje *Agusta,* šioje byloje nagrinėjamą besisukančią platformą perkančioji organizacija įsigijo tik kariniais tikslais, tačiau ši besisukanti platforma nėra dvejopos paskirties daiktas siaurąja šios sąvokos prasme. Iš nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą išdėstytų faktinių aplinkybių matyti, kad privatūs subjektai ir įmonės galėtų naudoti tokią besisukančią platformą.

II – Teisinis pagrindas

A – *Sąjungos teisė*

6. Šios bylos teisinis pagrindas Europos Sąjungos lygmeniu yra Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnis, skaitomas kartu su EB 296 straipsniu.

7. Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnio „Pirkimai gynybos srityje“ pirminėje redakcijoje[6] nustatyta viešojo pirkimo sutarčių taisyklių taikymo sritis:

„Ši direktyva, remiantis Sutarties 296 straipsniu, taikoma viešosioms sutartims, kurias perkančiosios organizacijos sudaro gynybos srityje.“

8. EB 296 straipsnis (anksčiau – EEB 223 straipsnis) iki jo pakeitimo SESV 346 straipsniu įsigaliojus Lisabonos sutarčiai[7] buvo suformuluotas taip:

„1. Šios Sutarties nuostatos nekliudo taikyti šių taisyklių:

<...>

b) kiekviena valstybė narė gali imtis priemonių, kurias mano esant būtinas apsaugoti gyvybiniams savo saugumo interesams, susijusiems su ginklų, amunicijos ir karinės paskirties medžiagų gamyba ar prekyba; šios priemonės neturi kenkti gaminių, kurie nėra specialiai skirti karo tikslams, konkurencijos bendrojoje rinkoje sąlygoms.

2. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai pakeisti 1958 m. balandžio 15 d. jos pačios sudarytą gaminių, kuriems taikomos šio straipsnio 1 dalies b punkto nuostatos, sąrašą.“

9. 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos sprendime 255/58, kuriuo buvo įtvirtintas EB 296 straipsnio 2 dalyje minimas sąrašas (toliau – 1958 m. sąrašas), be kita ko, numatyta[8]:

„Sutarties 223 straipsnio 1 dalies b punkto nuostatos taikomos toliau išvardytiems ginklams, šaudmenims ir karinei įrangai, įskaitant ginklus, sukurtus branduolinės energijos naudojimui:

<...>

5. Karinė ugnies valdymo įranga:

a) šaudymo valdymo kompiuteriai ir valdomosios sistemos su infraraudonųjų spindulių ar kitais naktinio valdymo įtaisais;

6 — Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnio tekstas buvo pakeistas 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičiančia direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (OL L 216, p. 76). Vis dėlto ši nauja redakcija įsigaliojo tik 2009 m. rugpjūčio 21 d. ir iki 2011 m. rugpjūčio 21 d. turėjo būti valstybių narių įgyvendinta (žr. Direktyvos 2009/81/EB 72 straipsnio 1 dalį ir 74 straipsnį), todėl ji dar negalėjo būti taikoma nagrinėjamoje byloje.

7 — Lisabonos sutartis įsigaliojo 2009 m. gruodžio 1 d.

8 — Šis sprendimas nebuvo paskelbtas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*, tačiau jo ištraukos minimos 2008 m. lapkričio 26 d. Europos Sąjungos Tarybos dokumente Nr. 14538/4/08, su kuriuo visuomenė gali susipažinti Europos Tarybos interneto svetainėje, kurios adresas: http://register.consilium.europa.eu/ (pastarąjį kartą lankytasi 2011 m. gruodžio 12 d.). Be to, minėto sąrašo turinys išdėstytas Europos Komisijos atsakyme į vieno Europos Parlamento nario klausimą (atsakymas į 2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento nario Bart Staes rašytinį klausimą, E-1324/01, OL C 364 E, p. 85).

b) nuotolinio matavimo įrenginiai, vietos nustatymo indikatoriai, aukščiamačiai;

c) giroskopiniai, optiniai ir akustiniai elektroniniai sekimo komponentai;

d) bombų ir pabūklų taikymo sistemos, periskopai, skirti šiame sąraše išvardytai įrangai.

<...>

11. Karinė elektroninė įranga.

<...>

14. Šiame sąraše nurodytos įrangos specialios dalys ir komponentai, jeigu jie yra karinio pobūdžio.

15. Agregatai, įranga ir komponentai, specialiai sukurti į šį sąrašą įtrauktiems ginklams, šaudmenims ir išskirtinai karinio pobūdžio aparatams tirti, gaminti, bandyti ir kontroliuoti.“

10. Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į Direktyvos 2009/81/EB 10 konstatuojamąją dalį: „Šioje direktyvoje karine įranga turėtų būti vadinami visi produktų tipai, išvardyti 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos sprendimu 255/58 patvirtintame ginklų, amunicijos ir karinių medžiagų sąraše, o valstybės narės galėtų apsiriboti šiuo sąrašu tik perkeldamos šią direktyvą į nacionalinę teisę. Į sąrašą įtraukta tik ta įranga, kuri specialiai suprojektuota ir pagaminta kariniais tikslais. Tačiau sąrašas yra bendro pobūdžio ir turėtų būti plačiai interpretuojamas turint mintyje tai, kad kinta technologijos pobūdis, pirkimų politika ir kariniai reikalavimai, todėl kuriama naujų tipų įranga, pavyzdžiui, pateikiama Europos Sąjungos bendrajame karinės įrangos sąraše. Šioje direktyvoje terminas „karinė įranga“ turėtų taip pat apimti produktus, kurie, nors buvo sukurti civiliniams tikslams, vėliau buvo pritaikyti kariniams tikslams ir naudojami kaip ginklai, amunicija ar karinės medžiagos.“

B – *Nacionalinė teisė*

11. Suomijoje Direktyva 2004/18/EB buvo perkelta Įstatymu 348/2007 dėl viešųjų sutarčių sudarymo [9] (Viešųjų sutarčių sudarymo įstatymas), kurio taikymo sritis 7 straipsnio 1 dalyje apibrėžiama taip:

„Šis įstatymas netaikomas sutartims,

1) laikomoms slaptomis ir kurios privalo būti vykdomos kartu imantis specialių įstatymo nustatytų apsaugos priemonių, arba jeigu to reikalauja valstybės gyvybiniai nacionalinio saugumo interesai;

2) kurių dalykas iš esmės yra skirtas kariniams tikslams.“

12. Be to, pagal 2008 m. gegužės 28 d. Suomijos gynybos ministerijos administracinę instrukciją, sudarant gynybinių pajėgų viešojo pirkimo sutartis, reikia, *inter alia*, paisyti 1995 m. kovo 17 d. Gynybos ministerijos įsakymo Nr. 76 iki tol, kol bus priimti kiti sprendimai.

13. Minimo įsakymo Nr. 76 1 straipsnyje apibrėžiama, kokie gaminiai ar paslaugos yra laikytini iš esmės skirtais kariniams tikslams ir kuriems nėra taikomas Viešųjų sutarčių sudarymo įstatymas. Tai, be kita ko, yra „speciali karinei veiklai ir mokymui skirta įranga arba karinių situacijų imitavimo įranga ar specialiai tam skirtos sudedamosios dalys, papildomi įrenginiai ir aparatai“, kaip matyti iš šio įsakymo 1 straipsnio, skaitomo kartu su šio įsakymo priedo M punktu.

9 — *Julkisista hankinnoista annettu laki.*

III – Faktinės aplinkybės ir pagrindinė byla

14. 2008 m. Suomijos gynybinių pajėgų techninių tyrimų centras [10] atliko viešąjį pirkimą dėl elektromagnetiniams matavimams skirtos besisukančios platformos įsigijimo už 1 650 000 eurų. Tuo tikslu 2008 m. vasario 5 d. šis centras pakvietė pateikti pasiūlymus keturis tiekėjus, tarp kurių buvo ir inžinerinių paslaugų įmonė *Insinööritoimisto InsTiimi Oy* (toliau – *InsTiimi*).

15. Sutartis buvo sudaryta atlikus „derybų procedūrą“, kuri pagal nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodytą informaciją skiriasi nuo Direktyvoje 2004/18/EB nustatytos viešojo pirkimo procedūros. *InsTiimi* mano, kad viešasis pirkimas turėjo būti vykdomas laikantis Direktyvos 2004/18/EB reikalavimų, todėl pateikė skundą pagrindinėje byloje Suomijos teisme. Suomijos gynybinės pajėgos, atstovaujamos generalinio štabo, taip pat dalyvavo byloje [11].

16. Pirmosios instancijos teismas *Markkinaoikeus* [12] nepatenkino *InsTiimi* skundo. *Markkinaoikeus* pripažino įrodytu faktą, kad nagrinėjama besisukanti platforma iš esmės skirta kariniams tikslams ir perkančioji organizacija ketino ją naudoti vien dėl karinių tikslų. Todėl *Markkinaoikeus* padarė išvadą, kad ginčijamai sutarčiai taikoma Viešųjų sutarčių sudarymo įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtinta išimtis.

17. Po to, kai *InsTiimi* pateikė apeliacinį skundą, dabar bylą apeliacinėje instancijoje nagrinėja *Korkein hallinto-oikeus* [13], kuris pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

18. Šiame teisme *InsTiimi* tvirtino, kad besisukanti platforma yra civiliniame sektoriuje atlikta techninė inovacija ir ji nebuvo suprojektuota kaip karinės paskirties medžiaga. Bendrovės teigimu, besisukanti platforma yra bendro naudojimo papildoma tyrimų įranga, kuri savaime nesuteikia naujų žinių apie tyrimo objektą. Techninis ginčijamos sutarties įgyvendinimas pagrįstas laisvai gaunamų medžiagų, dalių ir surinkimo kombinacija ir su tuo susijęs planavimas apima tik tinkamą sistemos dalių pasirinkimą ir sujungimą, kad būtų įgyvendinti konkurso reikalavimai.

19. Gynybinės pajėgos *Korkein hallinto-oikeus* tvirtino, kad besisukanti platforma buvo įsigyta kariniams tikslams ir specialiai skirta imituoti karines situacijas. Besisukanti platforma skirta imituoti ir bandyti pasipriešinimo priemones prieš atpažinimą ir taikinių suradimą iš oro tam tikru kampu. Grėsmę imituojantis jutiklis gali būti nustatytas į grėsmę atitinkamu kampu taip, kad uždengtų tikslą, pavyzdžiui, ant besisukančios platformos uždėtą tanką, kurį besisukanti platforma pasuktų tinkamu kampu.

20. Besisukanti platforma, gynybos pajėgų teigimu, yra svarbiausia atviros erdvės matavimo įrangos, skirtos elektroninio karo imitacijai ir mokymams, dalis, sukurta ginklams plėtoti kariniais tikslais. Besisukanti platforma yra gaminys, kaip jis suprantamas pagal Gynybos ministerijos įsakymo Nr. 76 priedo M punktą.

IV – Prašymas priimti prejudicinį sprendimą ir procesas Teisingumo Teisme

21. Šiomis aplinkybėmis 2010 m. gruodžio 10 d., *Korkein hallinto-oikeus* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti tokį prejudicinį klausimą:

„Ar Direktyva 2004/18/EB, atsižvelgiant į jos 10 straipsnį, SESV 346 straipsnio 1 dalies b punktą ir 1958 m. Tarybos sprendimu sudaryto Ginklų, amunicijos ir karinės paskirties medžiagų sąrašą, taikoma sutarčiai, kuri paprastai patenka į direktyvos taikymo sritį, jei, perkančiosios organizacijos teigimu, sutarties dalykas turi būti karinės paskirties, bet egzistuoja labai panašūs kiti techniniai panaudojimo būdai civilinėje rinkoje?“

10 — *Suomen Puolustusvoimien Teknillinen Tutkimuslaitos.*

11 — *Pääesikunta.*

12 — Rinkos teismas.

13 — Vyriausiasis administracinis teismas.

22. Teisingumo Teismo procese rašytines pastabas, be abiejų pagrindinės bylos šalių, *InsTiimi* ir gynybinių pajėgų, pateikė Suomijos, Čekijos, Portugalijos vyriausybės ir Europos Komisija. Išskyrus Čekijos ir Portugalijos vyriausybes, tos pačios bylos šalys taip pat dalyvavo 2011 m. gruodžio 12 d. posėdyje.

V – Vertinimas

23. Didžiausios reikšmės atsakymui į šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą turi EB 296 straipsnio (dabar SESV 346 straipsnis) išaiškinimas, į kurį nurodoma Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnyje.

24. EB 296 straipsnio pirmojo sakinio pradžia, 1 dalies b punktas, leidžia kiekvienai valstybei narei vienašališkai [14] imtis priemonių, kurias mano esant būtinas apsaugoti gyvybinius savo saugumo interesus, kiek tai susiję su ginklų, amunicijos ir karinės paskirties medžiagų gamyba ir prekyba. Taip Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnyje siekiama apibrėžti šios direktyvos taikymo sritį.

25. Kaip taikliai pažymi Komisija ir pripažįsta Suomijos vyriausybė, pagal EB 296 straipsnio 1 dalies b punktą tam, kad būtų imamasi vienašalių nacionalinių priemonių, turi būti įvykdytos dvi kumuliacinės sąlygos:

— pirma, šios priemonės turi būti susijusios su ginklų, amunicijos ir karinės paskirties medžiagų gamyba ir prekyba,

— antra, priemonės, kurių imamasi, yra būtinos apsaugoti gyvybinius atitinkamos valstybės narės saugumo interesus.

26. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmiausia akcentuoja pirmąją iš dviejų sąlygų: šis teismas nagrinėja vien sąvoką „gaminiai, specialiai skirti kariniams tikslams“. Vis dėlto negalima visiškai neatsižvelgti į antrąją sąlygą tiek vertinant prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumą (žr. A dalį), tiek iš esmės analizuojant prejudicinį klausimą (žr. B dalį). Toliau tiek, kiek būtina, nagrinėsiu ir antrąją sąlygą, kaip tai, beje, darė daug bylos dalyvių, taip pat per teismo posėdį.

A – *Prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumas*

27. Aplinkybė, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodo tik vieną EB 296 straipsnio 1 dalies b punkto kriterijų – sąvoką „gaminiai, specialiai skirti kariniams tikslams“, savaime negali paneigti prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo.

28. Teisingumo Teismui pateiktą prejudicinį klausimą reikėtų laikyti hipotetiniu, jeigu būtų nustatyta, kad nagrinėjamoje byloje EB 296 straipsnio 1 dalies b punkto antrasis kumuliacinis kriterijus bet kuriuo atveju nebuvo įgyvendintas, t. y. jeigu nukrypimo nuo Direktyvos 2004/18/EB nuostatų dėl viešojo pirkimo sutarčių sudarymo nebūtų galima pateisinti jokiais gyvybiniais Suomijos saugumo interesais. Tačiau Teisingumo Teismo procese tam nebuvo nustatyta jokių pakankamų prielaidų.

29. Nutartyje pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą aiškiai nenurodoma, ar perkančioji organizacija šioje byloje rėmėsi gyvybinių Suomijos saugumo interesų apsauga, kaip ji suprantama pagal antrąjį kriterijų. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas tik nurodo, kad gynybinės pajėgos, kitaip, nei rekomenduoja Europos Komisija [15], konkrečiai neapibrėžė, su kokiais gyvybiniais saugumo interesais yra susijęs besisukančios platformos pirkimas ir kodėl buvo būtina šiuo atveju netaikyti Direktyvos 2004/18/EB. Suomijos vyriausybė ir gynybinių pajėgų generalinis štabas vis dėlto pažymi, kad tokie saugumo interesai buvo nurodyti nacionaliniame procese.

14 — Teisingumo Teismas jau seniai, 1964 m. liepos 15 d. Sprendime *Costa prieš ENEL* (6/64, Rink. p. 1253 ir 1270), nustatė, kad šios priemonės yra vienašalės.

15 — Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi 2006 m. gruodžio 7 d. Komisijos aiškinamuoju komunikatu dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 296 straipsnio taikymo viešiesiems pirkimams gynybos srityje (2006 m. gruodžio 7 d., COM(2006) 779 galutinis), toliau – Komisijos komunikatas.

30. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad *InsTiimi* skundas turėjo būti atmestas kaip nepriimtinas, jeigu viešojo pirkimo sutartis nepatenka į Direktyvos 2004/18/EB ir Įstatymo 348/2007 taikymo sritį. Norint atlikti tokį vertinimą, būtina išsiaiškinti ir pirmąjį kriterijų – sąvoką „gaminiai, specialiai skirti kariniams tikslams“.

31. Tokiomis aplinkybėmis negalima teigti, kad pateiktas prejudicinis klausimas yra *akivaizdžiai* nereikšmingas [16]. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką nagrinėjant šį klausimą toliau remiamasi svarbos prezumpcija [17].

32. Todėl nekyla jokių abejonių, kad reikia atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

B – *Prejudicinio klausimo vertinimas iš esmės*

33. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar sudarant viešojo pirkimo sutartį gynybos srityje galima neatsižvelgti į Direktyvos 2004/18/EB nuostatas, jeigu viešojo pirkimo sutarties dalykas iš esmės skirtas kariniams tikslams, tačiau egzistuoja panašios jo panaudojimo galimybės civiliniams tikslams.

34. Šis klausimas keliamas todėl, kad besisukančios platformos, kaip antai įsigyta šiuo atveju, nepaneigtu *InsTiimi* tvirtinimu, pirmiausia yra naudotinos civiliniams, o ne kariniams tikslams.

35. Šalių nuomonės labai skiriasi. *InsTiimi* ir Europos Komisija mano, kad šioje byloje turėjo būti laikomasi Direktyvos 2004/18/EB reikalavimų, Suomijos gynybinės pajėgos ir visos į bylą įstojusios vyriausybės laikosi nuomonės, kad šios direktyvos netaikymas yra pateisinamas pagal EB 296 straipsnio 1 dalies b punktą.

36. Iš esmės Sąjungos teisės nuostatos dėl viešojo pirkimo sutarčių sudarymo galioja ir gynybos srityje. Taip buvo konstatuota jau tada, kai buvo sudaryta ginčijama viešojo pirkimo sutartis taikant Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnį. Nuo 2011 m. rugpjūčio 21 d. tos pačios nuostatos buvo įtvirtintos Direktyvoje 2009/81/EB [18]. Taikant Sąjungos teisės nuostatas dėl viešojo pirkimo sutarčių sudarymo stiprinamas laisvas prekių ir paslaugų judėjimas ir įsisteigimo laisvė Sąjungoje, be to, prisidedama prie vidaus rinkos įgyvendinimo [19].

37. Tačiau tuo pačiu metu Sąjungos teisėje pripažįstami valstybių narių teisėti gyvybiniai saugumo interesai, kaip jie išdėstyti EB 296 straipsnyje. Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnyje, kuriame aiškiai nurodoma ši Sutarties nuostata, išryškėja trintis tarp vidaus rinkos principo ir nacionalinių saugumo interesų sudarant viešojo pirkimo sutartis.

38. Iš Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnio, skaitomo kartu su EB 296 straipsnio 1 dalies b punktu, išplaukia, kad valstybė narė, sudarydama viešojo pirkimo sutartis, gali nukrypti nuo Sąjungos teisės nuostatų tada, kai, pirma, pirkimas susijęs su ginklų, amunicijos ir karinės paskirties medžiagų įsigijimu (pirmasis kriterijus) ir, antra, kai nukrypimas nuo Sąjungos teisės nuostatų yra būtinas dėl gyvybinių valstybės narės saugumo interesų (antrasis kriterijus).

16 — Kalbant apie nepriimtinumo motyvą dėl *akivaizdaus* nereikšmingumo žr., pavyzdžiui, 2008 m. birželio 3 d. Sprendimą *Intertanko ir kt.* (C-308/06, Rink. p. I-4057, 31 ir 32 punktai), 2010 m. spalio 12 d. Sprendimą *Rosenbladt* (C-45/09, Rink. p. I-9391, 32 ir 33 punktai) ir 2011 m. spalio 25 d. Sprendimą *eDate Advertising* (C-509/09 ir C-161/10, Rink. p. I-10269, 32 ir 33 punktai).

17 — 1999 m. rugsėjo 7 d. Sprendimas *Beck ir Bergdorf* (C-355/97, Rink. p I-4977, 22 punktas), 16 išnašoje minėto Sprendimo *Rosenbladt* 33 punktas ir 2011 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Société fiduciaire nationale d'expertise comptable* (C-119/09, Rink. p. I-2551, 21 punktas).

18 — Šiuo klausimu žr. Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsnį su pakeitimais, padarytais Direktyva 2009/81/EB, ir Direktyvos 2009/81/EB 2 straipsnį bei Direktyvos 2009/81/EB 10 konstatuojamosios dalies pirmą sakinį.

19 — Žr. Direktyvos 2004/18/EB 2 konstatuojamąją dalį; taip pat žr. nusistovėjusią teismo praktiką dėl įvairių direktyvų, koordinuojančių viešojo pirkimo sutarčių sudarymo teisę, pavyzdžiui, 2000 m. spalio 3 d. Sprendimą *University of Cambridge* (C-380/98, Rink. p. I-8035, 16 punktas), 2007 m. lapkričio 13 d. Sprendimą *Komisija prieš Airiją* (C-507/03, Rink. p. I-9777, 27 punktas) ir 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimą *Bayerischer Rundfunk ir kt.* (C-337/06, Rink. p I-11173, 38 punktas).

39. Atsižvelgiant į pamatinę pagrindinių laisvių ir vidaus rinkos principų svarbą Sutarčių sistemoje [20], šiuos kriterijus reikia aiškinti siaurai pagal Teisingumo Teismo praktiką, susijusią su EB 296 straipsniu [21].

1. Pirmasis kriterijus: gaminiai, skirti kariniams tikslams

40. EB 296 straipsnio 1 dalies b punktas taikomas ginklams, amunicijai ir karinės paskirties medžiagoms, t. y. *gaminiams, skirtiems kariniams tikslams*. Europos Taryba nustatė šių prekių kategorijas 1958 m. sąraše.

41. Palaikau Europos Sąjungos Bendrojo Teismo poziciją (tuo metu pirmosios instancijos teismas) [22], pagal kurią EB 296 straipsnio 1 dalies b punkto materialinė taikymo sritis yra išsamiai apibrėžta 1958 m. sąrašu, kuriuo buvo aiškiai remtasi EB 296 straipsnio 2 dalyje [23]. Bendrasis Teismas teisingai nurodė, kad EB 296 straipsnio 1 dalies b punkte įtvirtinta nukrypti leidžianti nuostata negali būti taikoma veiklai, susijusiai su gaminiais, kurie nėra skirti kariniams tikslams, išvardytais 1958 m. sąraše [24].

42. Tam, kad pagal EB 296 straipsnio 1 dalies b punktą būtų galima nukrypti nuo Direktyvoje 2004/18/EB numatytos viešojo pirkimo procedūros, pirmiausia reikia, kad gaminys, kaip ši aptariama besisukanti platforma, apskritai priklausytų prekių kategorijoms, išvardytoms 1958 m. sąraše. Tai turėjo būti išsamiai išnagrinėjęs ir įvertinęs prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuriam priklauso išimtinė jurisdikcija nustatyti ir įvertinti faktines bylos aplinkybes.

43. Kadangi, remiantis Suomijos gynybinių pajėgų pateikta informacija, besisukanti platforma skirta elektromagnetiniams matavimams ir karinių situacijų imitacijai, įskaitant taikinių suradimą, ją būtų galima laikyti sudėtine įrangos, skirtos ginklams tirti, bandyti ir kontroliuoti, dalimi (1958 m. sąrašo 15 punktas, skaitomas kartu su 11 ir 14 punktais). Teoriškai besisukančią platformą, be to, būtų galima laikyti vietos nustatymo indikatoriaus arba elektroninių sekimo komponentų dalimi (1958 m. sąrašo 5 punkto b ir c papunkčiai, skaitomi kartu su 14 punktu) [25].

44. Vis dėlto vien aplinkybė, kad prireikus besisukančią platformą galima priskirti vienai ar kitai 1958 m. sąrašo gaminių kategorijai, nesuteikia teisės nukrypti nuo Sąjungos teisės nuostatų dėl viešojo pirkimo sutarčių sudarymo. Tam tikro gaminio paminėjimas 1958 m. sąraše yra būtina, tačiau nepakankama sąlyga, leidžianti remtis Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsniu, skaitomu kartu su EB 296 straipsnio 1 dalies b punkto pirmuoju sakiniu.

20 — Šiuo klausimu žr. ES sutarties 2 straipsnį ir EB 3 straipsnio 1 dalies c punktą (dabar – ESS 3 straipsnio 3 dalies 1 sakinys).

21 — Žr. 2 išnašoje minėtus sprendimus: *Komisija prieš Ispaniją* (C-414/97, 21 punktas), *Komisija prieš Suomiją* (C-284/05, 46 punktas), *Komisija prieš Švediją* (C-294/05, 44 punktas), *Komisija prieš Vokietiją* (C-372/05, 69 punktas), *Komisija prieš Italiją* (C-387/05, 46 punktas), *Komisija prieš Graikiją* (C-409/05 51 punktas), *Komisija prieš Daniją* (C-461/05, 52 punktas), *Komisija prieš Italiją* (C-239/06, 47 punktas) ir *Komisija prieš Portugaliją* (C-38/06, 63 punktas).

22 — Žr. 2003 m. rugsėjo 30 d. Bendrojo Teismo sprendimą *Fiocchi munizioni prieš Komisiją* (T-26/01, Rink. p. II-3951).

23 — Žinoma, tai nereiškia, kad šis sąrašas negali būti aiškinamas ir taikomas šiuolaikiškai, atsižvelgiant į dabartines tendencijas. Pagal Direktyvos 2009/81/EB 10 konstatuojamąją dalį „sąrašas yra bendro pobūdžio ir turėtų būti plačiai interpretuojamas turint mintyje tai, kad kinta technologijos pobūdis, pirkimų politika ir kariniai reikalavimai, todėl kuriama naujų tipų įranga“ (taip pat žr. 15 išnašoje minėto Komisijos komunikato 3 skirsnį). Todėl sąrašas yra taikytinas ne tik karinėms prekėms, kurios buvo žinomos 1958 metais, bet ir toms, kurias dabar naudoja valstybių narių karinės pajėgos, jeigu šios prekės patenka į sąraše nurodytas kategorijas.

24 — 22 išnašoje minėto Sprendimo *Urteil Fiocchi munizioni prieš Komisiją* 61 punktą.

25 — Tam, kad prekę būtų galima priskirti prie 1958 m. sąrašo 5 punkto, reikia, kad tai būtų „karinė ugnies valdymo įranga“. Nuorodą į „ugnies valdymo įrangą“ būtų galima iš esmės daryti todėl, kad ginčijama besisukanti platforma „elektroninio karo“ atžvilgiu turi būti naudojama „taikinių suradimo“ imitacijai ir mokymams ir galiausiai yra skirta bandyti „pasipriešinimo priemones prieš atpažinimą ir taikinių suradimą iš oro“. Vis dėlto per procedūrą Teisingumo Teisme bylos šalys neįžvelgė jokio ryšio su ugnies valdymo įranga.

45. EB 296 straipsnio 1 dalies b punkto pirmojo sakinio taikymui kyla papildomas reikalavimas, kad aptariamas gaminys būtų *specialiai skirtas kariniams tikslams* [26]. Tai išplaukia *a contrario* iš antrojo sakinio tos nuostatos, kurioje kalbama apie *gaminius, kurie nėra specialiai skirti karo tikslams*. 1958 m. sąraše taip pat pateikiami išsamūs išaiškinimai, iš kurių išplaukia, kad gaminys, kaip jis suprantamas pagal EB 296 straipsnio 1 dalies b punktą, ne tik pagal rūšį privalo būti priskiriama tam tikrai gaminių kategorijai, tačiau taip pat privalo būti specialiai skirtas kariniams tikslams [27]. Tai irgi neseniai patvirtinto Sąjungos teisės aktų leidėjas [28].

46. Ar gaminys yra specialiai skirtas kariniams tikslams, negalima nuspręsti vien iš to, kad pirkėjas yra vienos valstybės narės gynybinės pajėgos arba kad kitas viešasis subjektas perka gaminį gynybinėms pajėgoms. Priešingu atveju kiekvienas pieštukas, kurį naudoja karinės pajėgos, galėtų tapti gaminiu, skirtu kariniams tikslams. Tai prieštarautų reikalavimui siaurai aiškinti EB 296 straipsnio 1 dalies b punktą ir pakenktų vidaus rinkos principui.

47. Taip pat nepakanka fakto, kad gaminys yra tik *tinkamas* kariniam naudojimui, todėl *galbūt* bus naudojamas kariniams tikslams. Teisingumo Teismas byloje *Agusta* nusprendė, kad sraigtasparniai, kuriuos Italija ilgą laiką pirko nepaskelbusi konkurso, nepatenka į EB 296 straipsnio 1 dalie b punkto taikymo sritį, nes jie bet kuriuo atveju buvo skirti civiliniams tikslams ir tik galbūt galėjo būti naudojami kariniams tikslams [29].

48. EB 296 straipsnio 1 dalies b punkto taikymui keliamas reikalavimas, kad gaminys būtų daugiau nei tiesiog tinkamas galimam kariniam naudojimui, t. y. kad būtų *specialios karinės paskirties* tiek subjektyviuoju, tiek objektyviuoju požiūriu. Todėl prekė turi būti specialios karinės paskirties ne tik pagal konkrečią perkančiosios organizacijos nurodomą paskirtį [30] (*subjektyviuoju* požiūriu), bet ir pagal savo sandarą ir savybes [31] (*objektyviuoju* požiūriu).

49. Kai kurių gaminių ši speciali karinė paskirtis yra akivaizdi. Pakanka pagalvoti apie 1958 m. sąraše išvardytus prieštankinius ginklus, bombas ir karo laivus [32]. Jie sukurti kaip karinė įranga (objektyvi paskirtis) ir perkančiosios organizacijos yra perkami vien kariniams tikslams (subjektyvi paskirtis).

50. Kitų gaminių, kaip antai irgi 1958 m. sąraše išvardytų transporto priemonių, lėktuvų, sprogmenų, amunicijos ir nuotolinio matavimo įrenginių, atveju speciali karinė paskirtis privalo būti konkrečiai įrodyta [33], nes šie gaminiai gali būti naudojami ir civiliniams tikslams.

51. Būtent taip yra nagrinėjamu atveju.

52. Akivaizdu, kad *subjektyviuoju požiūriu* aptariamos besisukančios platformos paskirtis buvo speciali karinė: ši platforma, perkančiosios organizacijos pageidavimu, turėjo būti naudojama Suomijos gynybinių pajėgų karinėms situacijoms imituoti ir mokyti surasti taikinius. Šiuo aspektu nagrinėjama byla skiriasi nuo bylos *Agusta*, kurioje nebuvo galima nustatyti jokios įsigytų prekių specialios karinės paskirties [34].

26 — Žr. 5 išnašoje minėto Sprendimo *Agusta* 47 punktą ir 2008 m. spalio 2 d. Sprendimą *Komisija prieš Italiją* (C-157/06, Rink. p. I-7313, 26 punktas).

27 — Žr., pavyzdžiui, 1958 m. sąrašo 5 ir 11 punktus („kariniams tikslams“) bei 14 punktą („jeigu jie yra karinio pobūdžio“).

28 — Į (1958 m.) sąrašą įtraukta tik ta įranga, kuri specialiai sukurta ir pagaminta kariniais tikslais. (Direktyvos 2009/81/EB 10 konstatuojamosios dalies 2 sakinys.)

29 — Žr. 5 išnašoje minėtą Sprendimą *Agusta*, ir visų pirma jo 48 ir 49 punktus; taip pat žr. 26 išnašoje minėto Sprendimo *Komisija prieš Italiją* (C-157/06) 27 punktą.

30 — Žr. dar kartą 5 išnašoje minėtą sprendimą, visų pirma jo 48 ir 49 punktus, kuriuose daroma nuoroda į perkančiosios organizacijos apibrėžtą naudojimo paskirtį.

31 — Šiuo klausimu taip pat žr. Direktyvos 2009/81/EB 10 konstatuojamąją dalį, pagal kurią 1958 m. sąrašą sudaro „tik ta įranga, kuri specialiai sukurta ir pagaminta kariniais tikslais“ (išskirta mano); taip pat žr. 15 išnašoje minėto Komisijos komunikato 3 skirsnį, kuriame kalbama apie „*visiškai karinio pobūdžio ir paskirties*“ įrangą (iškirta ir originale).

32 — Žr. 1958 m. sąrašo 2 punkto a papunkčio 4 ir 9 punktus.

33 — Žr. 1958 m. sąrašo 3 punktą, 5 punkto a papunktį, 6 punktą, 8 punkto b papunktį ir 10 punktą.

34 — Žr. 5 išnašoje minėtą Sprendimą *Agusta*, visų pirma jo 48 ir 49 punktus.

53. Tačiau *objektyviuoju požiūriu* kyla didelių abejonių dėl besisukančios platformos, kaip specialios karinės paskirties prekės, savybių. Bylos šalys per posėdį nesutarė, ar aptariamai besisukančiai platformai atsirastų civilinėje rinkoje pirkėjas, jeigu gynybinės pajėgos ją vėliau perleistų. Pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytą informaciją, kuri yra tiktai reikšminga prejudicinio sprendimo priėmimo procedūroje [35], civilinėje rinkoje egzistuoja tokių besisukančių platformų panašūs techniniai panaudojimo būdai. Taip pat, nepaneigtu *InsTiimi* tvirtinimu, besisukančios platformos gali būti naudojamos civiliniame sektoriuje, o iš tikrųjų šios platformos nuo pat pradžių netgi buvo suprojektuotos civiliniams tikslams ir tik vėliau apskritai pritaikytos naudoti kariniams tikslams.

54. Tokie civilinės kilmės gaminiai, kurie vėliau buvo pritaikyti kariniams tikslams, Sąjungos teisės aktų leidėjo valia [36] negali nepatekti į Sąjungos teisės nuostatų dėl viešojo pirkimo sutarčių sudarymo taikymo sritį [37].

55. Žinoma, negalima atmesti galimybės, kad šioje byloje minima įsigyta besisukanti platforma, atsižvelgiant į jos panaudojimą kariniams tikslams, tiek iš esmės būtų pakeista, kad taptų visai kitokiu gaminiu nei naudojamas civiliniame sektoriuje. Toks pritaikymas galėtų būti, pavyzdžiui, besisukančią platformą įmontavus į specialiai sukurtą „atviros erdvės matavimo įrangą“, skirtą „elektroninio karo“ matavimams, imitacijai ir mokymams.

56. Jeigu pakeitimai būtų tokie esminiai (faktą turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), aptariama besisukanti platforma įgytų specifinę karinę paskirtį ne tik subjektyviuoju, bet ir objektyviuoju požiūriu. Tada (ir tik tada) perkančioji organizacija galėtų ją laikyti gaminiu, skirtu kariniams tikslams, kaip tai suprantama pagal EB 296 straipsnio 1 dalies b punktą.

57. Tačiau jeigu, kita vertus, būtų patvirtinta ankstesnė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prielaida pagrindinėje byloje, pagal kurią aptariama platforma sandara ir savybėmis, taip pat kaip dalis specialios karinės įrangos, skirtos elektromagnetiniams matavimams ir kariniams veiksmams imituoti, iš esmės nesiskiria nuo besisukančių platformų, kurias įprasta naudoti civiliniame sektoriuje, objektyviuoju požiūriu jai trūktų specialios karinės paskirties, nors perkančioji organizacija besisukančią platformą numatė ir įsigijo kaip gaminį, specialiai skirtą kariniams tikslams.

58. Pastaruoju atveju įsigyjant aptariamą besisukančią platformą turėjo būti taikomos Sąjungos teisėje numatytos viešojo pirkimo procedūros.

59. Vadinasi, apibendrinant galima pripažinti:

Įsigyjant gaminį, kurį, perkančiosios organizacijos teigimu, ketinama naudoti specialiai kariniams tikslams, tačiau kuris objektyviai vertinant iš esmės nesiskiria nuo tokios pačios rūšies civiliniame sektoriuje naudojamų gaminių, remiantis EB 296 straipsnio 1 dalies b punktu, skaitomu kartu su Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsniu, negalima netaikyti šioje direktyvoje numatytos viešojo pirkimo procedūros.

35 — 2001 m. spalio 25 d. Sprendimas *Ambulanz Glöckner* (C-475/99, Rink. p. I-8089, 10 punktas), 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimas *Orfanopoulos ir Oliveri* (C-482/01 ir C-493/01, Rink. p. I-5257, 42 punktas) ir 2011 m. sausio 25 d. Sprendimas *Neukirchinger* (C-382/08, Rink. p. I-139, 41 punktas).

36 — Direktyvos 2009/81/EB 10 konstatuojamosios dalies paskutinis sakinys. Nors šis teiginys kyla iš įstatymo galią turinčio akto, kuris *ratione temporis* netaikytinas nagrinėjamoje byloje, nėra akivaizdaus pagrindo neatsižvelgti į esminius vertinimus aiškinant Direktyvos 2004/18/EB redakciją, taikomą pagrindinėje byloje. Bet kuriuo atveju minimoje 10 konstatuojamoje dalyje iš esmės paaiškinama 1958 m. sąrašo reikšmė, kaip ji iki šiol buvo interpretuojama.

37 — Panašiai Teisingumo Teismas nurodė, kad pagal EB 296 straipsnį neleidžiama valstybei narei netaikyti muitų dvejopos (karinės ir civilinės) paskirties įrangos importui, „neatsižvelgiant į tai, ar ji buvo importuojama išimtinai kariniams (ar ne tik) tikslams“ (šiuo klausimu žr. 2 išnašoje minėto Sprendimo *Komisija prieš Švediją*, (C-294/05) 53 punktą ir Sprendimo *Komisija prieš Italiją* (C-387/05) 55 punktą).

2. Antrasis kriterijus: gyvybinių saugumo interesų apsauga

60. Net jeigu aptariamą besisukančią platformą būtų galima priskirti prie gaminių, skirtų kariniams tikslams (pirmasis EB 296 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo kriterijus), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas dar turėtų išnagrinėti, ar nagrinėjamoje byloje, siekiant apsaugoti Suomijos gyvybinius saugumo interesus, būtina nukrypti nuo Sąjungos teisėje nustatytų viešojo pirkimo procedūrų (antrasis EB 296 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo kriterijus).

61. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas jau nustatė, jog vien tai, kad valstybė narė remiasi saugumo interesais, nepateisina nukrypimo nuo Sąjungos teisės nuostatų [38].

62. Žinoma, atitinkamai valstybei narei suteikiama didelė diskrecija apibrėžiant gyvybinių saugumo interesų sąvoką [39]; tai rodo ir žodžių „kurias mano esant būtinas“ vartojimas EB 296 straipsnio 1 dalies b punkte. Vis dėlto nacionalinėms institucijoms tenka įrodinėjimų našta, ar įvykdytos šios nuostatos taikymui keliamos sąlygos [40].

63. Kaip teisingai pažymėjo Komisija, nagrinėjamoje byloje perkančioji organizacija turėjo paaiškinti, kad, siekiant apsaugoti gyvybinius Suomijos interesus, nukrypti nuo Direktyvoje 2004/18/EB numatytos viešojo pirkimo procedūros buvo būtina [41] ir proporcinga [42].

64. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad galimas konfidencialumo poreikis tam tikros karinės informacijos atžvilgiu pats savaime dar negali būti kliūtis taikyti konkurso procedūrą sudarant sutartį. [43] Taigi, per viešųjų pirkimų procedūrą, kaip tai nustatyta Sąjungos teisėje, gali būti imamasi būtinų priemonių ypatingos svarbos informacijai apsaugoti. [44]

65. Nagrinėjamoje byloje perkančioji organizacija, nepaneigtu *InsTiimi* tvirtinimu, apie pirkimo objektą ir besisukančios platformos veikimo principą išsamiai pranešė viename Suomijos dienraštyje. Šiomis aplinkybėmis, mažai tikėtina atrodo tai, kad atliekant viešojo pirkimo procedūrą egzistavo teisėtas Suomijos valstybės interesas laikyti šią informacija konfidencialia.

66. Vis dėlto tam tikri nukrypimai nuo Sąjungos teisėje numatytų viešųjų pirkimų procedūrų gali būti pateisinami tuo, kad valstybė narė nenori paprasčiausia atskleisti su saugumu susijusios informacijos užsienio arba užsienio kontroliuojamoms įmonėms, ypač kai kalbama apie trečiųjų valstybių įmones arba asmenis. Taip pat valstybė narė gali teisėtai atsižvelgti į tai, kad, apsirūpindama karine įranga, ji netaptų priklausoma nuo trečiųjų valstybių arba trečiųjų valstybių įmonių. Šiuos abu punktus teisingai nurodė Čekijos vyriausybė.

38 — Žr. 2 išnašoje minėtus sprendimus: *Komisija prieš Suomiją* (C-284/05, 47 punktas), *Komisija prieš Švediją* (C-294/05, 45 punktas), *Komisija prieš Vokietiją* (C-372/05, 70 punktas), *Komisija prieš Italiją* (C-387/05, 47 punktas), *Komisija prieš Graikiją* (C-409/05, 52 punktas), *Komisija prieš Daniją* (C-461/05, 53 punktas), *Komisija prieš Italiją* (C-239/06, 48 punktas) ir *Komisija prieš Portugaliją* (C-38/06, 64 punktas).

39 — Žr. 22 išnašoje minėto Sprendimo *Fiocchi munizioni prieš Komisiją* 58 punktą; taip pat žr. 15 išnašoje minėtą Komisijos komunikatą, pagal kurį EB 296 straipsnis suteikia valstybėms narėms „pripažįstamą plačią diskreciją“, priimant sprendimus dėl to, kaip jos apsaugos savo gyvybinius saugumo interesus (Komisijos komunikato 4 skirsnis), ir kad „valstybės narės turi privilegiją apibrėžti savo gyvybinius saugumo interesus“ (Komisijos komunikato 5 skirsnis).

40 — Žr. 2 išnašoje minėtus sprendimus: *Komisija prieš Ispaniją* (C-414/97, 22 ir 24 punktai), *Komisija prieš Švediją* (C-294/05, 47 punktas), *Komisija prieš Suomiją* (C-284/05, 49 punktas), *Komisija prieš Vokietiją* (C-372/05, 72 punktas), *Komisija prieš Italiją* (C-387/05, 49 punktas), *Komisija prieš Graikiją* (C-409/05, 54 punktas), *Komisija prieš Daniją* (C-461/05, 55 punktas), *Komisija prieš Italiją* (C-239/06, 50 punktas) ir *Komisija prieš Portugaliją* (C-38/06, 66 punktas).

41 — Taip pat žr. 15 išnašoje minėto Komisijos komunikato 3 skirsnį.

42 — Žr. 5 išnašoje minėtą Sprendimą *Agusta*, visų pirma jo 53 punktą, ir 26 išnašoje minėto Sprendimo *Komisija prieš Italiją* (C-157/06) 31 punktą; taip pat žr. 15 išnašoje minėto Komisijos komunikato 5 skirsnį, kuriuo remiantis turi būti paaiškinama, kodėl Viešojo pirkimo direktyvos netaikymas specialiu atveju yra *būtinas* gyvybiniams saugumo interesams išsaugoti.

43 — Žr. 5 išnašoje minėtą Sprendimą *Agusta*, visų pirma jo 52 punktą, ir 26 išnašoje minėto Sprendimo *Komisija prieš Italiją* (C-157/06) 30 punktą.

44 — Dėl perkančiosios organizacijos turimos slaptos informacijos konfidencialumo žr. Direktyvą 2009/81/EB visų pirma jos 7, 20 ir 22 straipsnius; dėl konkurso dalyvių pateiktos informacijos konfidencialumo žr., pavyzdžiui, Viešojo pirkimo direktyvos 2004/18/EB 6 straipsnį ir Direktyvos 2009/81/EB 6 straipsnį bei 2008 m. vasario 14 d. Sprendimą *Varec* (C-450/06, Rink. p. I-581).

67. Tačiau nagrinėjamoje byloje, kaip matyti, nėra jokių įrodymų, kad perkančioji organizacija abejotų dėl saugumo. Galiausiai visa tai turės vertinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgdamas į įvairiapusį visų bylos aplinkybių vertinimą.

VI – Išvada

68. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Teisingumo Teismui siūlau *į Korkein hallinto-oikeus* klausimą atsakyti taip:

Įsigijant gaminį, kuris, perkančiosios organizacijos teigimu, bus naudojamas specialiai kariniams tikslams, tačiau objektyviai vertinant iš esmės nesiskiria nuo tokios pačios rūšies civiliniame sektoriuje naudojamo gaminio, negalima remiantis EB 296 straipsnio 1 dalies b punktu, skaitomu kartu su Direktyvos 2004/18/EB 10 straipsniu, netaikyti šioje direktyvoje numatytos viešojo pirkimo procedūros.